

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15019347	CPI Camiño de Santiago	O Pino	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación primaria	Música e danza	5º Pri.	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	4
4.1. Concrecións metodolóxicas	12
4.2. Materiais e recursos didácticos	14
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	15
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	15
6. Medidas de atención á diversidade	16
7.1. Concreción dos elementos transversais	17
7.2. Actividades complementarias	17
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	17
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	18
9. Outros apartados	19

1. Introducción

Contextualización da área

A expresión artística foi innata no ser humano desde o principio dos tempos. As diferentes manifestacións culturais e artísticas teñen unha presenza constante na contorna e na vida das persoas, formando parte intrínseca do seu propio ser e da súa actividade comunicativa e social, ao mesmo tempo que son parte esencial do patrimonio cultural. A música, a danza, as artes visuais, os audiovisuais, e as artes escénicas preséntanse hoxe en día de formas moi diversas e a través de distintos medios. Por estas razóns, a educación artística ten unha gran relevancia, xa que na vida cotiá o manexo da información fai necesario ter as habilidades e destrezas para pensar.

A área de Música e Danza en educación primaria dá continuidade ao desenvolvemento iniciado polo alumnado da etapa de educación infantil a nivel expresivo e comunicativo. Desenvólvese a través dunha dobre dimensión: reflexiva e creativa.

Os alumnos explorarán as diversas linguaxes, artes e disciplinas, así como as diferentes técnicas sonoras e corporais para a creación das súas propias propostas. Considérase fundamental abordar o traballo, tanto individual como colectivamente, utilizando unha variedade de ferramentas, instrumentos e materiais, co obxectivo de que os estudantes investiguen e experimenten na dimensión lúdica, creativa, comunitaria e social do territorio.

A área de Música e Danza estrutúrase en catro bloques:

-Educación musical: percepción e análise.

-Educación musical: creación e interpretación.

-Educación e artes escénicas e performativas: percepción e análise.

-Educación en artes escénicas e performativas: creación e interpretación.

Os bloques de contido teñen as súas propias características, aínda que todos están relacionados entre si.

A área de Música e Danza favorece a experimentación, a expresión e a produción artística de forma progresiva ao longo dos tres ciclos nos que se organiza a educación primaria.

Esta programación didáctica está composta por 3 bloques, un por trimestre, divididos en 8 UD cada un deles.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Descubrir propostas artísticas musicais e dancísticas de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa, para desenvolver a curiosidade, a sensibilidade, o pensamento crítico e o respecto pola diversidade.		3	1	1	3	1	2	1-2
OBX2 - Recoñecer os elementos básicos específicos da linguaxe musical, a través da percepción e da análise de diferentes fragmentos e obras, para chegar á comprensión das diferentes manifestacións culturais e artísticas.								2-4
OBX3 - Investigar acerca de diferentes manifestacións culturais e artísticas musicais e dancísticas e os seus contextos, empregando diversas canles, medios e técnicas, para gozar delas, entender o seu valor, así como desenvolver o pensamento e unha sensibilidade artística propia.	3	3	2	1	4	3		1-2
OBX4 - Expresar e comunicar de maneira creativa ideas, sentimentos e emocións, experimentando coas posibilidades do son, do corpo e dos medios dixitais, para producir obras propias.	1			2	1-5	2	1	3-4

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX5 - Participar do deseño, elaboración e difusión de producións culturais e artísticas musicais e dancísticas, tanto individuais como colaborativas, poñendo en valor o proceso e asumindo diferentes roles na consecución dun resultado final, para desenvolver a creatividade, a noción de autoría e o sentido de pertenza.	1-5	3	3			2	1-3	3-4

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	1. Un mundo moitos instrumentos. 2. Move a batuta. 3. Karanga. 4. Os fósiles 5. O aprendiz de bruxo. 6. Regueifa. 7. Repetimos. 8. O nadal.	Música, instrumentos e danzas do mundo.	34	12	X		
2	1. A voz ou o oído? 2. Mídese en tons. 3. Batucada! 4. O órgano de Bach. 5. Vou de roda en roda 6. Smoke on the water. 7. Orquestras e coros. 8. Sonorizando.	O aparello fonador.	34	12		X	
3	1. Así nace unha canción. 2. Moito ruído na cidade. 3. Autumm Leaves. 4. O Caldeirón. 5. América. 6. De profesión luthier. 7. Canon ruidoso. 8. Música que comunica.	Fases de creación e gravación dunha canción. Profesións musicais: arraxadora ou arraxador, e técnico ou técnica de son	32	11			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	1. Un mundo moitos instrumentos. 2. Move a batuta. 3. Karanga. 4. Os fòsiles 5. O aprendiz de bruxo. 6. Regueifa. 7. Repetimos. 8. O nadal.	12

Crterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Distinguir propostas artísticas musicais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por estas.	Mostrar curiosidade e respecto polas propostas musicais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas.	TI	100
CA1.2 - Describir manifestacións culturais e artísticas musicais, explorando as súas características con interese, establecendo relacións entre elas, valorando a diversidade que as xera, así como as principais profesións vinculadas á creación e interpretación musical, e empregando o vocabulario específico destas.	Describir manifestacións culturais e artísticas musicais, explorando as súas características con interese, establecendo relacións entre elas		
CA1.3 - Identificar visual e auditivamente, clasificar, describir e representar elementos da música e da linguaxe musical.	Representar elementos da música e da linguaxe musical.		
CA1.5 - Comparar o significado e os elementos característicos de distintas manifestacións culturais e artísticas musicais que forman parte do patrimonio de diversas contornas, analizando as canles, medios e técnicas vinculados a elas, así como as súas diferenzas e similitudes, e desenvolvendo criterios de valoración propios.	Comparar os elementos característicos de diferentes manifestacións musicais.		
CA2.1 - Producir obras propias básicas utilizando as posibilidades expresivas do corpo, o son, a imaxe e os medios dixitais básicos e mostrando confianza nas capacidades propias.	Utilizar algunhas das posibilidades expresivas do corpo, o son, a imaxe e os medios dixitais básicos, con curiosidade, interese e disfrute.		
CA2.3 - Utilizar elementos da linguaxe musical para interpretar propostas musicais vocais e instrumentais sinxelas a través da vivencia destes.	Utilizar elementos da linguaxe musical para interpretar propostas musicais vocais e instrumentais sinxelas		
CA3.1 - Distinguir propostas artísticas escénicas e performativas de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por estas.	Apreciar propostas artísticas, mostrando curiosidade polas mesmas.		
CA3.6 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas escénicas e performativas, interiorizando as normas de respecto de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Manifesta unha actitude positiva e de respecto ante propostas artísticas.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.2 - Expresar con creatividade ideas, sentimentos e emocións a través de diversas manifestacións artísticas escénicas e performativas, utilizando as diferentes linguaxes e instrumentos ao seu alcance, mostrando confianza nas propias capacidades e perfeccionando a execución.	Expresar ideas, sentimentos e emocións de forma guiada, experimentando con diferentes linguaxes e instrumentos á súa disposición.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias de recepción activa. - Profesións vinculadas á creación e interpretación musical. Coñecemento e valoración. - O son e as súas calidades: identificación visual e auditiva, clasificación e representación de diversidade de sons e estruturas rítmicas e melódicas a través de grafías convencionais e non convencionais. - A voz e os instrumentos musicais. Familias e agrupacións máis representativas. Clasificación e comprensión da natureza da produción sonora en cada tipo. Identificación visual e auditiva. Instrumentos tradicionais na música galega. Instrumentos dixitais. Aproximación a instrumentos non convencionais e exóticos. Instrumentos caseiros. - Recursos dixitais de uso común para música. - Normas elementais de comportamento e actitude positiva na recepción de propostas musicais. O silencio como elemento e condición indispensable para manter a atención durante a audición. - Práctica instrumental, vocal e corporal: experimentación, exploración creativa, interpretación, improvisación e composición con pautas guiadas a partir das súas posibilidades sonoras e expresivas. Respiración consciente e hixiene e corrección postural. - Fases do proceso creativo: planificación, interpretación, experimentación e avaliación. - Avaliación, interese e valoración, tanto do proceso coma do produto final, en producións musicais. - Estratexias de recepción activa. - Manifestacións vinculadas á expresión corporal e ás artes escénicas e performativas de diferentes correntes estéticas, procedencias e épocas producidas por creadoras e creadores locais, rexionais, nacionais e internacionais. - Profesións vinculadas ás artes escénicas e performativas. Coñecemento e valoración. - Elementos da representación escénica. Roles, materiais e espazos. Teatralidade. Estrutura dramática básica. - Normas de comportamento e actitude positiva na recepción de propostas vinculadas coa expresión corporal e dramática en diferentes espazos culturais e artísticos. O silencio como elemento e condición indispensable para manter a atención durante a recepción. - O corpo e as súas posibilidades motrices, dramáticas e creativas: interese na experimentación e exploración a través de execucións individuais e grupais vinculadas co movemento, coa danza, coa dramatización e coa representación teatral como medio de expresión e diversión. - Técnicas básicas dramáticas e dancísticas. Respiración consciente e hixiene e corrección postural. Nocións elementais de biomecánica. Linguaxes expresivas. Introducción aos métodos interpretativos. Experimentación con actos performativos. Improvisación guiada e creativa. Interese, práctica e confianza nun mesmo. - Fases do proceso creativo: planificación, interpretación, experimentación e avaliación. - Avaliación, interese e valoración, tanto do proceso coma do produto final, en producións escénicas e performativas.

UD	Título da UD	Duración
2	1. A voz ou o oído?. 2. Mídese en tons. 3. Batucada! 4. O órgano de Bach. 5. Vou de roda en roda 6. Smoke on the water. 7. Orquestras e coros. 8. Sonorizando.	12

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Distinguir propostas artísticas musicais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por estas.	Mostrar curiosidade e respecto polas propostas musicais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas.	TI	100
CA1.4 - Seleccionar e aplicar estratexias para a procura de información sobre manifestacións culturais e artísticas musicais a través de diversas canles e medios de acceso, de forma individual e colaborativa.	Seleccionar e aplicar estratexias para a procura de información sobre manifestacións culturais e artísticas musicais		
CA1.5 - Comparar o significado e os elementos característicos de distintas manifestacións culturais e artísticas musicais que forman parte do patrimonio de diversas contornas, analizando as canles, medios e técnicas vinculados a elas, así como as súas diferenzas e similitudes, e desenvolvendo criterios de valoración propios.	Comparar os elementos característicos de diferentes manifestacións musicais.		
CA1.6 - Valorar as sensacións e emocións producidas por diferentes manifestacións culturais e artísticas musicais, a partir da análise e da comprensión das devanditas manifestacións.	Mostrar curiosidade e respecto polas diferentes manifestacións musicais.		
CA2.1 - Producir obras propias básicas utilizando as posibilidades expresivas do corpo, o son, a imaxe e os medios dixitais básicos e mostrando confianza nas capacidades propias.	Utilizar algunhas das posibilidades expresivas do corpo, o son, la imaxe e os medios dixitais básicos, con curiosidade, interese e disfrute.		
CA2.4 - Planificar e deseñar producións culturais e artísticas musicais colectivas, traballando de forma cooperativa na consecución dun resultado final que cumpra cuns obxectivos acordados e asumindo diferentes roles, desde a igualdade e o respecto á diversidade.	Deseñar producións musicais de forma cooperativa.		
CA2.5 - Participar no proceso cooperativo de producións culturais e artísticas musicais, de forma creativa, utilizando elementos básicos da linguaxe musical e diferentes técnicas artísticas.	Usar diferentes técnicas artísticas para crear producións musicais de forma cooperativa.		
CA3.1 - Distinguir propostas artísticas escénicas e performativas de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por estas.	Apreciar propostas artísticas, mostrando curiosidade polas mesmas.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Describir manifestacións culturais e artísticas escénicas e performativas explorando as súas características con interese, establecendo relacións entre elas, valorando a diversidade que as xera, así como as principais profesións vinculadas á creación e interpretación escénica e performativa, e empregando o vocabulario específico destas.	Usar correctamente o vocabulario específico básico para describir manifestacións artísticas.		
CA3.3 - Seleccionar e aplicar estratexias para a procura de información sobre manifestacións culturais e artísticas escénicas e performativas a través de diversas canles e medios de acceso, de forma individual e colaborativa.	Usar estratexias para obter información fiable de diferentes medios sobre manifestacións culturais.		
CA4.1 - Producir obras propias básicas utilizando as posibilidades expresivas do corpo, o son, a imaxe e os medios dixitais básicos e mostrando confianza nas capacidades propias.	Producir obras propias, usando diferentes medios, entre eles, os medios dixitais.		
CA4.3 - Planificar e deseñar producións culturais e artísticas escénicas e performativas colectivas, traballando de forma cooperativa na consecución dun resultado final que cumpra cuns obxectivos acordados e asumindo diferentes roles, desde a igualdade e o respecto á diversidade.	Deseñar producións culturais de forma cooperativa.		
CA4.4 - Participar no proceso cooperativo de producións culturais e artísticas escénicas e performativas, de forma creativa, utilizando elementos básicos da expresión corporal e diferentes técnicas artísticas.	Usar diferentes técnicas artísticas para realizar producións culturais de forma creativa e cooperativa.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias de recepción activa. - Profesións vinculadas á creación e interpretación musical. Coñecemento e valoración. - O son e as súas calidades: identificación visual e auditiva, clasificación e representación de diversidade de sons e estruturas rítmicas e melódicas a través de grafías convencionais e non convencionais. - A voz e os instrumentos musicais. Familias e agrupacións máis representativas. Clasificación e comprensión da natureza da produción sonora en cada tipo. Identificación visual e auditiva. Instrumentos tradicionais na música galega. Instrumentos dixitais. Aproximación a instrumentos non convencionais e exóticos. Instrumentos caseiros. - O tempo, o carácter e a dinámica: identificación e descrición. - O pulso, o acento e o compás: identificación e diferenciación entre compás binario, ternario e cuaternario. Introducción ao concepto de subdivisión. - A melodía e a forma musical. Repetición e variación melódica. - Propostas musicais de diferentes correntes estéticas, procedencias e épocas producidas por creadoras e creadores locais, rexionais, nacionais e internacionais. - Linguaxes musicais: aplicación dos seus conceptos fundamentais na interpretación e na improvisación guiada de propostas musicais vocais e instrumentais. O silencio como elemento fundamental da música: utilización adecuada na interpretación musical. - Aplicacións informáticas de gravación, edición de audio e edición de partituras: utilización guiada na audición, coñecemento, interpretación, gravación, reprodución, improvisación e creación de obras diversas.

Contidos

- Aproximación ao uso responsable de bancos de imaxes e sons: respecto ás licenzas de uso e distribución de contidos xerados por outros. Plaxio e dereitos de autor.
- Avaliación, interese e valoración, tanto do proceso coma do produto final, en producións musicais.
- Normas elementais de comportamento e actitude positiva na creación e interpretación de propostas musicais. O silencio como elemento e condición indispensable durante a creación e a práctica musical.
- Estratexias de recepción activa.
- Manifestacións vinculadas á expresión corporal e ás artes escénicas e performativas de diferentes correntes estéticas, procedencias e épocas producidas por creadoras e creadores locais, rexionais, nacionais e internacionais.
- Profesións vinculadas ás artes escénicas e performativas. Coñecemento e valoración.
- Elementos da representación escénica. Roles, materiais e espazos. Teatralidade. Estrutura dramática básica.
- Estratexias básicas de análises de propostas escénicas e performativas desde unha perspectiva de xénero.
- Aproximación ao uso responsable de bancos de imaxes e sons: respecto ás licenzas de uso e distribución de contidos xerados por outros. Plaxio e dereitos de autor.
- Capacidades expresivas e creativas básicas da expresión corporal e dramática. Gozar como forma de interacción social, recurso expresivo e emotivo e deleite estético.
- Fases do proceso creativo: planificación, interpretación, experimentación e avaliación.
- Avaliación, interese e valoración, tanto do proceso coma do produto final, en producións escénicas e performativas.

UD	Título da UD	Duración
3	1. Así nace unha canción. 2. Moito ruído na cidade. 3. Autumm Leaves. 4. O Caldeirón. 5. América. 6. De profesión luthier. 7. Canon ruidoso. 8. Música que comunica.	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Distinguir propostas artísticas musicais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por estas.	Mostrar curiosidade e respecto polas propostas musicais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas.	TI	100
CA1.7 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas musicais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Amosar respecto polas diferentes propostas musicais.		
CA2.1 - Producir obras propias básicas utilizando as posibilidades expresivas do corpo, o son, a imaxe e os medios dixitais básicos e mostrando confianza nas capacidades propias.	Utilizar algunhas das posibilidades expresivas do corpo, o son, a imaxe e os medios dixitais básicos, con curiosidade, interese e disfrute.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Expresar con creatividade ideas, sentimentos e emocións a través de diversas manifestacións artísticas musicais, utilizando as diferentes linguaxes e instrumentos ao seu alcance, mostrando confianza nas propias capacidades e perfeccionando a execución.	Expresar con creatividade ideas, sentimentos e emocións a través de diversas manifestacións artísticas musicais.		
CA2.6 - Compartir os proxectos creativos musicais, empregando diferentes estratexias comunicativas a través de diversos medios e explicando o proceso e o resultado final obtido.	Empregar estratexias comunicativas para compartir os proxectos creativos musicais		
CA2.7 - Manifestar respecto na realización de actividades, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva e empática cara á expresión de ideas, sentimentos e emocións dos demais.	Respectar os sentimentos e emocións dos demais ante diferentes actividades.		
CA3.1 - Distinguir propostas artísticas escénicas e performativas de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por estas.	Apreciar propostas artísticas, mostrando curiosidade polas mesmas.		
CA3.4 - Comparar o significado e os elementos característicos de distintas manifestacións culturais e artísticas escénicas e performativas que forman parte do patrimonio de diversas contornas, analizando as canles, medios e técnicas vinculados a elas, así como as súas diferenzas e similitudes, e desenvolvendo criterios de valoración propios.	Comparar o significado dos elementos característicos de diferentes manifestacións artísticas.		
CA3.5 - Valorar as sensacións e emocións producidas por diferentes manifestacións culturais e artísticas escénicas e performativas, a partir da análise e da comprensión das devanditas manifestacións.	Respectar e valorar as sensacións e as emocións dos demais ante diferentes manifestacións artísticas.		
CA4.5 - Compartir os proxectos creativos escénicos e performativos empregando diferentes estratexias comunicativas a través de diversos medios e explicando o proceso e o resultado final obtido.	Empregar estratexias comunicativas para compartir proxectos creativos.		
CA4.6 - Manifestar respecto na creación e interpretación de propostas artísticas escénicas e performativas, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva e empática cara á expresión de ideas, sentimentos e emocións dos demais.	Amosar respecto polas diferentes creacións e interpretacións artísticas amosando empatía cara os demais.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias de recepción activa. - Profesións vinculadas á creación e interpretación musical. Coñecemento e valoración. - O son e as súas calidades: identificación visual e auditiva, clasificación e representación de diversidade de sons e estruturas rítmicas e melódicas a través de grafías convencionais e non convencionais. - A voz e os instrumentos musicais. Familias e agrupacións máis representativas. Clasificación e comprensión da natureza da produción sonora en cada tipo. Identificación visual e auditiva. Instrumentos tradicionais na música galega. Instrumentos dixitais. Aproximación a instrumentos non convencionais e exóticos. Instrumentos caseiros.

Contidos

- O tempo, o carácter e a dinámica: identificación e descrición.
- O pulso, o acento e o compás: identificación e diferenciación entre compás binario, ternario e cuaternario. Introducción ao concepto de subdivisión.
- A melodía e a forma musical. Repetición e variación melódica.
- Propostas musicais de diferentes correntes estéticas, procedencias e épocas producidas por creadoras e creadores locais, rexionais, nacionais e internacionais.
- Aproximación aos principais xéneros musicais.
- Estratexias básicas de análises de propostas musicais desde unha perspectiva de xénero.
- Vocabulario específico de música.
- Recursos dixitais de uso común para música.
- Normas elementais de comportamento e actitude positiva na recepción de propostas musicais. O silencio como elemento e condición indispensable para manter a atención durante a audición.
- Práctica instrumental, vocal e corporal: experimentación, exploración creativa, interpretación, improvisación e composición con pautas guiadas a partir das súas posibilidades sonoras e expresivas. Respiración consciente e hixiene e corrección postural.
- Construción de obxectos sonoros e instrumentos e exploración das súas posibilidades sonoras para o seu uso expresivo.
- Linguaxes musicais: aplicación dos seus conceptos fundamentais na interpretación e na improvisación guiada de propostas musicais vocais e instrumentais. O silencio como elemento fundamental da música: utilización adecuada na interpretación musical.
- Aplicacións informáticas de gravación, edición de audio e edición de partituras: utilización guiada na audición, coñecemento, interpretación, gravación, reprodución, improvisación e creación de obras diversas.
- Aproximación ao uso responsable de bancos de imaxes e sons: respecto ás licenzas de uso e distribución de contidos xerados por outros. Plaxio e dereitos de autor.
- Fases do proceso creativo: planificación, interpretación, experimentación e avaliación.
- Estratexias de recepción activa.
- Manifestacións vinculadas á expresión corporal e ás artes escénicas e performativas de diferentes correntes estéticas, procedencias e épocas producidas por creadoras e creadores locais, rexionais, nacionais e internacionais.
- Profesións vinculadas ás artes escénicas e performativas. Coñecemento e valoración.
- Elementos da representación escénica. Roles, materiais e espazos. Teatralidade. Estrutura dramática básica.
- Estratexias básicas de análises de propostas escénicas e performativas desde unha perspectiva de xénero.
- Vocabulario específico das artes escénicas e performativas.
- Recursos dixitais de uso común para as artes escénicas e performativas.
- Normas de comportamento e actitude positiva na recepción de propostas vinculadas coa expresión corporal e dramática en diferentes espazos culturais e artísticos. O silencio como elemento e condición indispensable para manter a atención durante a recepción.
- O corpo e as súas posibilidades motrices, dramáticas e creativas: interese na experimentación e exploración a través de execucións individuais e grupais vinculadas co movemento, coa danza, coa dramatización e coa representación teatral como medio de expresión e diversión.
- Técnicas básicas dramáticas e dancísticas. Respiración consciente e hixiene e corrección postural. Nocións ele-

Contidos

- mentais de biomecánica. Linguaxes expresivas. Introducción aos métodos interpretativos. Experimentación con actos performativos. Improvisación guiada e creativa. Interese, práctica e confianza nun mesmo.
- Aproximación ao uso responsable de bancos de imaxes e sons: respecto ás licenzas de uso e distribución de contidos xerados por outros. Plaxio e dereitos de autor.
- Capacidades expresivas e creativas básicas da expresión corporal e dramática. Gozar como forma de interacción social, recurso expresivo e emotivo e deleite estético.
- Fases do proceso creativo: planificación, interpretación, experimentación e avaliación.
- Avaliación, interese e valoración, tanto do proceso coma do produto final, en producións escénicas e performativas.
- Normas elementais de comportamento e actitude positiva na creación e interpretación de propostas vinculadas coa expresión corporal e dramática

4.1. Concrecións metodolóxicas

No tocante ao aspecto metodolóxico, a presente PD remítese en primeira instancia ás liñas de actuación reflectidas no currículo, as cales se levarán ao longo das diferentes sesións da materia.

As diferentes UD permitirán, no seu conxunto, o traballo da totalidade dos contidos do currículo, así como dos elementos transversais, dos obxectivos da etapa e están pensadas para a consecución do logro de cada un dos criterios de avaliación (CA) establecidos, ou, alomenos, os mínimos de consecución correspondentes, así como para a progresiva adquisición das competencias clave correspondentes de cara ao perfil de saída do alumnado ao remate da educación primaria.

A inclusión das competencias clave no currículo vai condicionar a metodoloxía, xa que implica unha práctica integradora dos distintos tipos de coñecemento. As principais estratexias metodolóxicas serán o aprendizaxe en espiral e a globalización. Por iso, partírase dos coñecementos previos do alumno ou alumna, das súas ideas, experiencias e concepcións relacionadas coa música, pero con características e dificultades novas a aprender, un axeitado nivel de dificultade equilibrado entre os exercicios propostos e o desenvolvemento das habilidades necesarias para levalo a cabo. Procurárase fomentar expectativas de logro a través de situacións de éxito, permitindo a concordancia entre o esforzo realizado e as expectativas e evitando a frustración.

Crearanse contextos de traballo sobre formas de expresión variadas e nos que a interacción cos compañeiros e compañeiras, cumpre un papel fundamental coa confrontación de opinións e o traballo colaborativo. Presentaranse as actividades como algo lúdico, propiciando un ambiente de cooperación, comunicación e harmonía nas relacións, e un longo etcétera, van na procura de posibilitar aprendizaxes significativas e funcionais, que partan dos esquemas previos de coñecemento, para modificalos, completalos ou reconstruílos evitando na medida do posible o aprendizaxe memorístico e concedendo primacía a comprensión e ó razoamento, partindo da actividade construtivista a través de actividades motivadoras.

Esta postura motivadora aceptando, na medida do posible, as propostas de traballo que o alumnado libremente aporte, e ofrecéndolle a confianza para se expresar nun ambiente positivo e de cooperación onde todas as opinións son igualmente tidas en conta, valoradas e respectadas, redonda directamente nunha apertura da imaxinación e un desenvolvemento da capacidade creativa.

Todas as unidades didácticas xiran en torno a un centro de interese moi marcado e definido, que nos leva a unha procura da devandita globalización e da interdisciplinariedade, aproveitando os numerosos contactos que a música establece co currículo doutras materias e coa súa vida cotiá, para deste xeito, o alumnado percibir a utilidade das súas aprendizaxes, posto que esta se fai en bloque e proporcionando estratexias de traballo globais que poidan ser aplicadas en situacións moi diversas.

Partírase das características psicolóxicas e evolutivas e terase en conta o desenvolvemento psicolóxico do alumnado xa que o coñecemento do seu pensamento, carácter e comportamento posibilitará unha aplicación pedagóxica.

O tratamento personalizado que incide de xeito moi positivo no aprendizaxe do alumnado, xa que permite adaptarse

ás características propias de cada un e partir de plantexamentos en certa medida distintos. Non todos aprendemos do mesmo xeito e ó mesmo ritmo, xa que dependemos superlativamente das influencias que sobre o noso coñecemento existen e que proveñen das experiencias previas e das situacións novas. A intervención docente neste aspecto pode contribuír a unha mellora significativa no desenvolvemento de cada individuo cas súas características propias. Dentro das reais e lóxicas limitacións do ensino en xeral e da música en particular, velarase insistentemente pola atención personalizada, como un principio metodolóxico fundamental no proceso de ensino e aprendizaxe, atendendo á dimensión individual e afectiva de cada membro do grupo, a partir das súas capacidades.

A Educación Musical debe plantexarse a partires dunha metodoloxía activa xa que a actividade, en definitiva, responde á máxima de que as cousas ensínanse e apréndense facéndoas. Pero non se trata só dunha actividade externa, senón, e fundamentalmente dunha actividade mental que lle permita propoñerse interrogantes e buscar estratexias para resolvelos procurando que exista unión entre a teoría e a práctica. Na potenciación da actividade é cardinal, xa que logo, facilitar a reflexión á hora da acción, e tamén fomentar a zona de desenvolvemento potencial na adquisición de novas aprendizaxes, para o que se fai necesario estruturar e dosificar os novos contidos, consolidar a aprendizaxe a través da creación de nexos entre os coñecementos previos e os novos e a funcionalidade de dita aprendizaxe, unha boa actitude docente na que o alumnado vexa o exemplo, facilitar a posibilidade de levar a cabo unha actividade coa mínima axuda necesaria, etcétera.

Partirase da idea de que o alumnado non se limite á manipulación e acción externa, senón que se debe levar a cabo unha actividade interna que o obrigue a proporse interrogantes e á busca de estratexias que lles permitan resolvelos, relacionando o xa coñecido cas novas aprendizaxes que se lle presentan. Por iso os contidos se ordenan por complexidade, atendendo ó desenvolvemento das súas capacidades, e a un tratamento cíclico dos mesmos, isto é, presentándose en contextos moi diferentes para que lles permita ó alumnado establecer unha grande cantidade de relacións e así integralos nas súas propias producións. É, por tanto, moi importante que en todo momento o alumnado teña a oportunidade de se expresar e comunicar.

A unidade entre teoría e práctica, supón a necesidade dunha actitude analítica e investigadora por parte dos alumnos, que o mestre incentivará procurando que o alumnado mostre as súas opinións respecto ás actividades a realizar aínda que sexan eminentemente prácticas.

A creatividade: Como xa se adiantou anteriormente, débese incidir en actividades de creación tanto individual como colectiva que estimulen o pensamento e permitan o alumno mostrar elementos do seu interior. As actividades de improvisación ou calquera outro tipo de creación serán entón habituais na posta en práctica das distintas unidades didácticas.

A socialización: debido ó carácter participativo e á presenza de actividades de índole expresiva (vocal, instrumental ou de movemento) comúns en Educación Musical, a materia faise idónea para a potenciación das relacións persoais así como para reforzar o traballo colaborativo. As actividades tanto conxuntas como cooperativas son comúnsno desenvolvemento das unidades didácticas. Sen embargo non só é o traballo en equipo, o que crea a concienciación de grupo e por tanto de sociedade, senón tamén a través dos contactos co exterior, con culturas que posúen características distintas (a través da audición, práctica vocal e instrumental, movemento e danza...). Neste sentido procuraranse situacións que nos preparen para a convivencia democrática, a participación e a igualdade, respectando ós demais e ás súas diferentes concepcións, e formando grupos nos que se auxiliem as relacións humanas e a modelación dos roles máis axeitados.

O desenvolvemento das actividades incluírá un plantexamento lúdico xa que o xogo é un medio de aprendizaxe adecuado para a idade do alumnado que ofrece posibilidades moi diversas na aula de música; tanto a música como o xogo son actividades que xorden de xeito natural no neno, sen embargo evítase a falsa concepción da materia como un paréntese na vida escolar do alumnado, concedéndolle a importancia que ten no seu desenrolo e maduración.

Procurarase en todo momento unha educación integral a través da música que inclúe tanto aspectos de expresión, orientados o desenvolvemento da propia personalidade, comunicación, sentido social e autonomía, a creatividade, a emotividade e a sensibilidade a partires da música, o desenvolvemento sensorial e corporal e psicomotor a través das actividades con movemento, como o desenrolo cognitivo e artístico á vez.

Os métodos específicos que se aplicarán na dilatación da programación son os que responden ás catro grandes correntes pedagóxicas do século XX: Dalcroze, Kodály, Orff e Willems.

Aínda que algúns elementos do método ideado por Émile Jacques Dalcroze, sobre todo o que fai referencia ás

condicións cas que a aula e alumnado deben contar, non poidan ser tidos en consideración, si se fará especial fincapé na idea dunha educación integral do alumnado a través da expresión corporal cun grande contacto co desenvolvemento psicomotor, do movemento, e do que Dalcroze chama o

sexto sentido (o muscular), impulsando a atención, intelixencia, sensibilidade, memoria, imaxinación e creatividade... Así mesmo, copiarase deste método a idea da importancia da improvisación como expresión directa da vida, e a maneira de conseguir unha apreciación musical partindo da experiencia sensorial e motriz, desenvolvendo corporalmente os elementos da música (compás, tempo, pulso, acento, matices, figuras, forma musical, melodía, ritmo...), o ritmo interno, a apreciación do silencio e fomentando a educación auditiva. De Zoltan Kodály terase a ben non tanto as cousas máis identificativas e representativas do método, senón a atención en xeral, como base sustentadora, que o seu desenvolvemento pedagóxico presta á música tradicional ou popular, como linguaxe materna do alumnado. As cancións tradicionais ou populares servirannos para aprender intervalos, como unha especie de traballo previo ou integrado. Por outra parte, e aínda que adaptados ó tempo do que en primaria se dispón para o ensino-aprendizaxe da música e das nosas intencións co mesmo, farase uso da adaptación fononímica que Kodály fixo de John Curwen e máis das sílabas rítmicas que este pedagogo axeitou do francés Chevais. En realidade, a idea da fononimia está a cabalo entre a usada por Orff-Wuytack e este método de Kodály, posto que o certamente interesante é usar uns xestos que o alumnado poidan identificar cunha altura sonora, axudándonos na aprendizaxe e interpretación de cancións, ditados sinxelos, canto a varias voces... e en xeral na percepción física e corporal desa altura sonora que se estar a cantar. En definitiva, esta fononimia será usada pola docencia (sempre que a velocidade o número de notas o permitan), máis nunca esixida ó alumnado. Por outra banda aprenderemos breves patróns rítmicos, realización de ditados, lectura musical, creacións rítmicas... empregando as sílabas rítmicas.

Xa algunhas das achegas que o método de Carl Orff fai á pedagogía musical foron descritas, aínda que resta por incluír quizais o máis

importante desta corrente por ser a súa base sustentadora: a filosofía de aprendizaxe. Por iso e tendo moi a ben os principios que este autor cita no seu Schulwerk (e sempre, que nos situamos no inicio dun novo proceso de ensino aprendizaxe para o alumnado chamado primaria) velarase intensamente por que na aula de música se faga educación musical e non ensino da música, posto que non se trata de formar tecnicamente a músicos, senón dunha educación integral que se beneficia da música como un elemento, dándolle grande importancia ó traballo en grupo. Tamén, como xa se indicou anteriormente en Kodály, copiarase a idea do tratamento do ritmo a través da inclusión da linguaxe, a prosodia rítmica, así como do movemento corporal como feito natural rítmico e de expresión, sen esquecerse da axuda que neste sentido ofrece a pequena percusión ideada polo propio autor. Así mesmo, e aínda que non na súa plenitude, será tomada a idea do musicograma desenvolvida polo seu discípulo Jos Wuytack, a través de representacións e murais que o alumnado faga logo dunha percepción auditiva, se ben neste sentido serán tomadas, así mesmo, as ideas do compositor e pedagogo Murray- Schafer, non se centrando só nas consecuencias do feito sonoro, senón do son en si mesmo.

Finalmente, o método ideado por Edgar Willems é moi importante nesta programación primordialmente no que se refire ao métodos, técnicas, materias... en definitiva á ideoloxía que o método propón ó redor do desenvolvemento da sensorialidade auditiva, a través de exercicios de memorización e recoñecemento de sons, a comprensión do movemento sonoro, a súa representación en diagramas pancromáticos de maneira gráfica e corporal...

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Instrumentos de percusión de altura indeterminada (PAI) e de percusión de altura determinada (PAD)
Libro Tiroliro de Obradoiro (Santillana)
Ordenador: con diferentes aplicacións e programas de software libre: reprodución audio e vídeo, editor de partituras, gravación, etc.
Altofalantes
Piano electrónico
Micrófono/s, pé/s de micro e cableado
Estoxo

Caldeiros percusivos e baquetas

Instrumentos do mundo (didjeridú, pau de choiva, bodhram...)

Neste centro, cóntase con variados e suficientes instrumentos PAI e PAD, o cal permite que todo o alumnado poida tocar á vez sen necesidade de ter que establecer quendas rotatorias.

A aula, polo que dispoñemos dun espazo específico para o movemento e a danza.

O alumnado deberá ter, traer e facerse responsable do seu material e a limpeza deste (fruta, cartafol con aneis para fichas e estoxo).

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Revisados os informes individualizados do noso alumnado, levarase a cabo unha proba co fin de coñecer o punto de partida real deste curso; de especial interese é a información deste ampliada por parte das persoas titoras do curso anterior ao ser posible unha reunión presencial con estas dado que continúan no equipo docente do centro.

Esta avaliación inicial levarase a cabo na 1ª e/ou 2ª sesión/s, para poder establecer uns criterios claros do nivel mínimo da clase en xeral, e de cada alumna/o en particular. Neste eido cómpre ter en conta:

- alumnado do centro, do cal a persoa docente desta materia é máis coñecedora ao formar parte do equipo docente o curso anterior
- alumnado de nova incorporación, do cal só hai referencias previas dos informes individualizados

Dita proba consistirá de:

- unha execución guiada dunha selección específica de xogos/exercicios/danzas/cancións/fragmentos que traballen os aspectos vocal, corporal e motriz e cuxa observación directa será reflectida nun rexistro: eiquí inclúese a comprobación do nivel de dominio con algún/s instrumento/s PAI, PAD e coa fruta.
- unha ficha escrita para comprobar o coñecemento, fundamentalmente, de elementos da linguaxe musical dos cursos anteriores.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	34	34	32	100
Táboa de indicadores	100	100	100	100

Criterios de cualificación:

A meirande parte dos CA da presente PD serán avaliados por medio dunha táboa de indicadores, da cal se levará un rexistro cunhas escalas de valoración/rúbrica, pois un grande número delas son de observación.

A nota trimestral, no tocante o que ás UD se refire, será a seguinte:

- 1º trim.: UD 1-8 80% + Participación 20%
- 2º trim.: UD 9-16 60% + Participación 20%
- 3º trim.: UD 17-24 60% + Participación 20%

O avaliación final obterase coa media aritmética das tres avaliacións, podendo ser máis elevada se se constatou unha progresión de mellora na avaliación continua.:

Cando a cualificación obtida, tanto trimestral como final, for un resultado con decimais, por defecto aplicarase o seguinte:

-se o decimal está entre 0 e 49 o número da nota enteira será o mesmo que sen decimais.

-se o decimal está entre 5 e 99 o número enteiro redondearase para o inmediatamente superior.

Criterios de recuperación:

No caso de non acadar os mínimos esixibles para un trimestre, estableceranse actividades de reforzo educativo. Dado que a avaliación é continua obter os mínimos esixibles na seguinte avaliación implicará que se superaron as aprendizaxes non adquiridas no trimestre anterior.

6. Medidas de atención á diversidade

Non todo o alumnado aprende da mesma forma e ao mesmo ritmo; por iso realizaranse actividades a distinto nivel:

-Actividades programadas para todo o grupo.

-Actividades de reforzo para o alumnado cun ritmo lento e baixa comprensión.

-Actividades de ampliación para alumnado cunha aprendizaxe máis rápida.

-Xogos/Actividades adicionais para aquel alumnado que remate antes as tarefas individuais/grupais da clase.

Porase énfase na detección temperá do alumnado que requira unha atención educativa diferente á ordinaria. Así, tan rápido como se detecten dificultades específicas de aprendizaxe farase un reforzo educativo coa finalidade de que este adquira os coñecementos necesarios para continuar o proceso educativo.

No caso de alumnado que permaneza un ano máis no mesmo curso seguiranse as indicacións establecidas no artigo 50 da ORDE do 8 de setembro de 2021 (de atención á diversidade) en relación ao preceptivo plan específico de reforzo, que ten como obxectivo atender e superar as dificultades que levaron a esa repetición.

Tamén se farán adaptacións curriculares significativas para aquel alumnado que presente necesidades educativas especiais onde se reducen e simplifican actividades mostrando a forma máis sinxela de facelas.

No caso de alumnado con altas capacidades ampliaranse os seus coñecementos debido á súa rápida aprendizaxe.

Alumnado inmigrante con descoñecemento da lingua, tanto de incorporación ao inicio como ao longo do curso: solicitarase levar a cabo a valoración polo Departamento de Orientación para determinar o nivel curricular. Establecerase Reforzo Educativo, para o cal non se precisa necesariamente intervención do DO; traballarase máis na comunicación a través de imaxes e no aspecto da recepción e na vivencia musical e da danza, de xeito que se faga fincapé na integración e inclusión deste tipo de alumnado co resto da clase.

Dependendo da casuística do alumnado cómpre ter en conta diferentes consideracións á hora de traballar, tales como: emprego de grafías de maior tamaño; priorización dalgunha das linguaxes e/ou formas de comunicación: oral, escrita, visual e/ou táctil; énfase no aspecto de índole globalizador, coordinación motriz, lateralidade e/ou psicomotricidade fina, etc.

Con alumnado con deficiencias auditivas cómpre diferenciar entre aquel hipoacústico, co que o obxecto principal é desenvolver a audición no marco da linguaxe, interpretando cancións e exercicios de discriminación auditiva, e o anacúsico, co que o obxectivo principal é estimular a lectura de beizos e axudarlles na súa toma de conciencia sobre as vibracións que o rodean, para o que se lle axudará, sobre todo, cos sentidos da vista e do tacto.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3
ET.1 - Educación para a paz e resolución pacífica de conflitos	X	X	X
ET.2 - Educación para o consumo responsable e o desenvolvemento sostible	X	X	X
ET.3 - Igualdade de xénero	X	X	X
ET.4 - Educación para a saúde	X	X	X
ET.5 - Educación emocional e en valores	X	X	X

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Radio escolar	Realizáranse programas de radio relacionados coa materia na radio escolar	X	X	X
Concerto didáctico	Asistirase a concertos didácticos da programación proposta polo Auditorio de Galicia	X	X	X
Obradoiro de Regueifas	Obradoiro de Regueifas que se realizará no centro con Caruncho e Pinto de Herbón			X
Foliada polo magosto	No magosto interpretarase repertorio tradicional traballado na aula de música a xeito de foliada conxunta.	X		

Observacións:

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Realizouse unha enquisa ao alumnado sobre a práctica docente.
Adecuouse o deseño das UD ás características e necesidades do alumnado.
Aportouse información ao persoal docente titor.

Funcionalidade da PD: revisouse ao longo do curso e foi práctica e útil para acadar os obxectivos propostos.
Cumpríuse a temporalización inicialmente establecida.
A persoa docente empregou as metodoloxías reflectidas na PD.
Usáronse distintos instrumentos de avaliación.
Leváronse a cabo as medidas de atención á diversidade e foron efectivas.
Máis do 80% do alumnado superou a materia.
Consegiuse a participación activa de todo o alumnado
Apoiouse a implicación das familias no traballo do alumnado.

Descrición:

Elaborárase unha táboa de rúbricas para facer o seguimento.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Tralo remate de cada trimestre revisárase a PD. Dita revisión terá en conta os seguintes puntos:

1. Seguimento da PD no apartado correspondente do PROENS:
 - Reunións trimestrais do equipo docente da coordinación de ciclo.
 - No tocante ás UD: data de inicio e final, número de sesións previstas e realizadas.
 - Grao de cumprimento da PD con carácter xeral dos indicadores de logro desta.
 - Propostas xerais de mellora e outras observacións.

2. Análise da situación no tocante ás dificultades atopadas no alumnado:
 - Se os resultados fosen positivos continuarase na mesma liña de traballo.
 - Se os resultados fosen negativos levaranse a cabo propostas de mellora.

Accións de mellora:

- Ofrécese ao alumnado as explicacións individualizadas.
- Elaboración de actividades atendendo ás dificultades mostradas.
- Probas de avaliación de distinta dificultade.
- Comentar co alumnado os fallos máis significativos dos traballos realizados.

En función do anterior:

- Revisión das necesidades de atención educativa (apoio, reforzo, ACS, etc.)

3. Actividades complementarias (realizadas ou non).

A avaliación dos datos recollidos farase mediante o cadro referido no apartado 8.1. ao que se lle engadirá, a maiores, os cadros precisos que inclúan a información adicional do presente apartado xunto coa información e resultados destes; posteriormente incluíranse como anexo nas correspondentes actas da coordinación de ciclo. Así mesmo, esta información será incluída na memoria final da materia, con especial relevancia nas posibles propostas de mellora para levar a cabo no seguinte curso académico.

9. Outros apartados